

Карвацька Н.С. (доцент, к.мед.н.), Рудницький Р.І. (доцент, к.мед.н.),

Савка С.Д., Юрценюк О.С.

Буковинський державний медичний університет, доценти і асистенти кафедри нервових хвороб, психіатрії та медичної психології ім. С.М.Савенка

ПРОБЛЕМИ ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ ТА ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ

В умовах зростання рівня соціально-психологічного дистресу, поглиблення демографічної кризи та погіршення показників здоров'я населення України, питання охорони здоров'я, безумовно, є одним із найактуальніших у суспільстві.

Суттєве погіршення показників здоров'я населення, збільшення рівня захворюваності і смертності, зменшення середньої тривалості життя, а також масова зміна поведінкових реакцій, емоційні зриви, інші порушення психічного стану, суїцидальні спроби та суїциди викликають стурбованість медиків та громадськості [3, 52 с.].

Нагальні потреби населення України в медико-психологічній допомозі обумовили необхідність створення медико-психологічної служби на рівні обласних, міських і районних лікувально-профілактичних закладів. Для держави економічно доцільним є надання медико-психологічної допомоги пацієнтам на ранніх стадіях захворювання та й просто у складних життєвих ситуаціях шляхом запровадження посад лікарів-психологів у мережі лікувальних установ різного профілю. Саме своєчасне виявлення і сучасна діагностика захворювань має вирішальне значення для успішної терапії і сприятливого прогнозу захворювань.

Медичний психолог здійснює психопрофілактику серед людей груп ризику, психодіагностику та психотерапію хворих соматичного і психічного профілю спільно з відповідними лікарями-спеціалістами, психологічну реабілітацію із застосуванням спеціальних методик [5, 356 с.]. Водночас лікар-психолог надає психологічну допомогу особам різного віку, неспроможним справитися з несприятливими умовами, що склалися в їхньому житті.

Завдяки поширенню медичних знань серед населення щодо психогігієни та психопрофілактики, лікарі-психологи сприяють вирішенню внутрішньо-особистісних та міжособистісних проблем, а отже - покращенню рівня психічного й психологічного здоров'я [2, 1312 с.].

Основним завданням роботи лікаря-психолога з пацієнтами психосоматичного профілю є забезпечення особистісного підходу в рішенні актуальних проблем хворого, долання страху, тривоги і психоемоційного напруження, корекція невірних установок хворих по відношенню до лікування, попередження невротичних реакцій і ятрогенних станів [1, 312 с.].

Для переробки психотравмуючих переживань, мобілізації особистісних резервів хворих лікарі – психологи використовують сукупність відносно простих психотерапевтичних методів. Диференційований підхід до кожного хворого дозволяє обирати конкретний вид психотерапевтичної допомоги [6, 768 с.]. Досвід застосування окремих методів психотерапії при лікуванні хворих із різними захворюваннями доводить їх високу ефективність, про що свідчить зменшення страху, тривоги, психоемоційної напруги, зникнення ознак хвороб внутрішніх органів.

Лікарі-психологи використовують як психокорекційні, так і психотерапевтичні методи, які за змістовним призначенням можуть бути відволікаючі і заспокійливі, психорегулюючі і дезактуалізуючі, компенсуючі і психозахисні, потенціюючі і подовженої дії.

Надання можливості пацієнту висловити свої думки і почуття сприяє створенню позитивного контакту із хворим, що в цілому покращує самопочуття людини і сприяє її швидшому одужанню [4, 383 с.].

Сумісний досвід надання медико-психологічної допомоги пацієнтам лікарем-психологом і лікарем вузьким фахівцем переконливо доводить свою ефективність і потребує подальшого впровадження в загальномедичну практику.

Література

1. Кабанов М.М., Личко А.Е., Смирнов В.М. Методы психологической диагностики и коррекции в клинике. – Л.: Медицина, 1983. – 312 с.
2. Клиническая психология / Под ред. М. Пере, У. Баумана. – СПб.: Питер, 2002. – 1312 с.
3. Психічне здоров'я населення України: інформаційно-аналітичний огляд за 1990-2005 рр. – К.: Сфера, 2006. – 52 с.

4. Санденберг Н., Уайнберг А., Таплин Дж. Клиническая психология. Теория, практика, исследования. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2007. – 383 с.
5. Современные тенденции развития и новые формы психиатрической помощи. Под ред. И.Я.Гуровича, О.Г.Ньюфельдта. – М.: ИД МЕДПРАКТИКА-М, 2007. – 356 с.
6. Тод Дж., Богарт А.К. Основы клинической и консультативной психологии. / Пер. с англ. – СПб.: Сова; М.: Изд-во ЭКСМО – Пресс, 2001. – 768 с.